

Lietuvos istorijos studijos

VILNIUS UNIVERSITY

Studies of Lithuania's History

2010

Vol. 25

Research papers

Published since 1992

Vilnius University Publishing House

2010

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Lietuvos istorijos studijos

2010

25 tomas

Mokslo darbai

Leidžiami nuo 1992 metų

Vilniaus universiteto leidykla

2010

Redaktorių kolegija (Editorial Board)

Vyriausiasis redaktorius (Editor-in-Chief)

Prof. habil. dr. *Vygintas Bronius Pšibilskis* – Vilniaus universitetas (Istorija 05 H)
Vilnius University (History 05 H)

Atsakingasis sekretorius (Executive Secretary)

Doc. dr. *Sigitas Jegelevičius* – Vilniaus universitetas (Istorija 05 H)
Vilnius University (History 05 H)

Nariai (Editors):

- Prof. dr. *Alfредas Bumblauskas* – Vilniaus universitetas (Istorija 05 H)
Vilnius University (History 05 H)
- Prof. dr. *Zenonas Butkus* – Vilniaus universitetas (Istorija 05 H)
– Vilnius University (History 05 H)
- Prof. habil. dr. *Sven Ekdahl* – Geteborgo universitetas, Švedija (Istorija 05 H)
– Göteborg University (History 05 H)
- Prof. habil. dr. *Edvardas Gudavičius* – Vilniaus universitetas (Istorija 05 H)
– Vilnius University (History 05 H)
- Dr. *Magnus Ilmjärvi* – Talino universitetas, Estija (Istorija 05 H)
– Tallinn University (History 05 H)
- Prof. habil. dr. *Anatolij J. Ivanov* – Rusijos mokslų akademijos Rusijos istorijos institutas,
Rusija (Istorija 05 H)
– Institute of Russian History, Russian Academy of Sciences
(History 05 H)
- Dr. *Michail M. Krom* – Sankt Peterburgo Europos universitetas, Rusija (Istorija 05 H)
European University at St. Petersburg (History 05 H)
- Prof. dr. *Aleksiejus Luchtanas* – Vilniaus universitetas (Istorija 05 H)
– Vilnius University (History 05 H)
- Prof. habil. dr. *Józef Maroszek* – Balstogės universitetas, Lenkija (Istorija 05 H)
– University of Białystok (History 05 H)
- Prof. habil. dr. *Zenonas Norkus* – Vilniaus universitetas (Sociologija 05 S)
– Vilnius University (Sociology 05 S)
- Doc. dr. *Edmundas Rimša* – Lietuvos istorijos institutas (Istorija 05 H)
– Institute of Lithuanian History (History 05 H)
- Prof. habil. dr. *Waldemar Rezmer* – Torunės Mikalojaus Koperniko universitetas,
Lenkija (Istorija 05 H)
– Nicolaus Copernicus University, Toruń (History 05 H)
- Prof. dr. *Genadz Saganovič* – Europos humanitarinis universitetas, Lietuva (Istorija 05 H)
– European Humanities University, Lithuania (History 05 H)

Redakcijos adresas (Address):

Vilniaus universiteto Istorijos fakultetas
(Vilnius University Faculty of History)
Universiteto g. 7, LT-01513 Vilnius, Lithuania
El. paštas (e-mail): janina.leonienne@if.vu.lt
<http://www.lis.lt>

Straipsniai vertinti dviejų recenzentų

The articles were reviewed by two experts.

Included in:

EBSCO publishing.

ABC Clío,

articles are abstracted and indexed in

HISTORICAL ABSTRACTS and AMERICA:
HISTORY AND LIFE

*Leidybą pagal
„Nacionalinę lituanistikos
plėtros 2009–2015 metų
programą“
finansavo Lietuvos
mokslų taryba*

© Vilniaus universitetas, 2010
© Vilnius University, 2010

TURINYS

STRAIPSNIAI IR PRANEŠIMAI

<i>Marius Ščavinskas</i> . Paelbio slavų ir vakarų baltų užkariavimų modelis baltų genčių christianizacijos požiūriu.....	9
<i>Tomas Čelkis</i> . Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės sienų sutartys ir delimitacijos procedūra XIV–XVI amžiuje	25
<i>Sven Ekdahl</i> . Diplomatie und Söldnerwerbung vor der Schlacht bei Žalgiris (Diplomatija ir samdinių verbavimas Žalgio mūšio išvakarėse).....	48
<i>Gintautas Vėlius</i> . Sugrįžtantys numirėliai: „netradicinė“ laidosena Lietuvos Viduramžių senkapiuose	62
<i>Jolanta Palidauskaitė, Milda Petrokaitė</i> . Lietuvos valstybės tarnautojų veiklos reguliavimas 1918–1940 metais	74

... DULKES NUŽĖRUS

<i>Zenonas Butkus, Magnus Ilmjärvi</i> . Sovietų Sąjungos žurnalistų delegacijos vizitas į Suomiją ir Baltijos šalis 1937 metais: delegacijos vadovo Boriso Michailovo pranešimas Stalinui ir Molotovui	90
---	----

KNYGŲ LENTYNOJE

<i>Marius Ščavinskas</i> . Antrasis kryžiaus žygis ir jo kontekstai. – Rec.: <i>Jonathan Phillips</i> . The Second Crusade. Extending the frontiers of Christendom. New Haven–London: Yale university press, 2007. 364 p.	112
<i>Ingrida Jakubavičienė</i> . Lietuvos vokiečių kolonizacijos misija 1942–1944 metais: Reicho dovana ar „meškos paslauga“? – Rec.: <i>Arthur Hermann</i> . Litauendeutsche als Kolonisten in Litauen 1942–1944. Annaberger Annalen. Nr. 17, 2009, S. 237–284	119
<i>Algimantas Kasparavičius</i> . Bendra idėja ir lemtis: Lietuva, Latvija, Estija. – Rec.: <i>Butkus Zenonas</i> . Baltijos valstybių vienybės idėja ir praktika 1918–1940 metais. Lietuvos užsienio politikos dokumentai. 1918–1940 metai. Vilnius: LII leidykla, 2008	125

MOKSLINIS GYVENIMAS

<i>Aurimas Švedas</i> . „Kurti tęstinumą“: diskusija apie antrąjį istorikų suvažiavimą, įvairias renginio supratimo strategijas, bendruomenės kūrimo darbą, „istorinį džiauzavimą“ ir ateities planus.....	135
--	-----

APIE DISERTACIJŲ GYNUMĄ VILNIAUS UNIVERSITETO ISTORIJOS FAKULTETE

<i>Tomas Čelkis</i> . Dar vienas atsakymas į klasikinę istoriografijos klausimą: kodėl Abiejų Tautų Respublika vėlavo, palyginti su Vakarų Europa (apie Dariaus Žiemelio disertaciją „Abiejų Tautų Respublikos socialinė ekonominė raida XVI–XVIII amžiuje: feodalizmas ar periferinis kapitalizmas? Istoriografinė analizė“ ir jos gynimą).....	148
--	-----

<i>Lina Kaminskaitė-Jančiorienė</i> . Verta trijų daktaro laipsnių (apie Bernardo Gailiaus disertacijos „1944–1953 m. partizanų karas šiuolaikinėje Lietuvos istorinėje, politinėje ir teisinėje kultūroje“ gynimą)	154
<i>Vilma Bukaitė</i> . Disertacija sovietmečio istorijos tema apie šiandienos Lietuvos visuomenę (apie Valdemaro Klumbio daktaro disertaciją „Lietuvos kultūrinio elito elgsenos modeliai sovietmečiu“)	157
JŲ ŠVIESUS ATMINIMAS	
Dana Marija Čepaitytė-Miežanec (1947 10 25–2010 01 07).....	162

CONTENT

ARTICLES AND REPORTS

- Marius Ščavinskas*. The pattern of the conquest of the Polabian Slavs and Western Baltic lands from the point of view of Christianization of the Baltic tribes 9
- Tomas Čelkis*. 14th–16th centuries Grand Duchy of Lithuania border Pacts and delimitation procedures 25
- Sven Ekdahl*. Diplomacy and Recruitment of Mercenaries before the Battle of Žalgiris.... 48
- Gintautas Vėlius*. The returning dead: unconventional inhumations in Medieval Lithuania.. 62
- Jolanta Palidauskaitė, Milda Petrokaitė*. Civil servants' activity regulation in Lithuania 1918–1940 74

... HAVING SWEEPED A WAY DUST

- Zenonas Butkus, Magnus Ilmjärv*. Visit of the Soviet Union journalists' delegation to Finland and the Baltic countries in 1937: the report of the leader of the delegation, Boris Michailov, to Stalin and Molotov 90

BOOK SHELF

- Marius Ščavinskas*. The Second Crusade and its Contexts – Rec.: *Jonathan Phillips*. The Second Crusade. Extending the frontiers of Christendom. New Haven–London: Yale university press, 2007. 364 p. 112
- Ingrida Jakubavičienė*. The Colonization Mission of Lithuanian Germans in 1942–1944: a Present from Germany or a Shot in the Eye? – Rec.: *Arthur Hermann*. Litauendeutsche als Kolonisten in Litauen 1942–1944. Annaberger Annalen. Nr. 17, 2009, S. 237–284 119
- Algimantas Kasparavičius*. Community of Idea and Fate: Lithuania, Latvia, Estonia. – Rec.: *Butkus Zenonas*. Baltijos valstybių vienybės idėja ir praktika. 1918–1940 metai. Lietuvos užsienio politikos dokumentai. 1918–1940 metai. Vilnius: LII leidykla, 2008 125

SCIENTIFIC LIFE

- Aurimas Švedas*. „Creating continuity“: Second congress of Lithuanian historians: discussion about different understanding strategies, building up scholars' community, „historical jazz“ and future plans 135

ABOUT THE DEFENSE OF THESIS AT THE DEPARTMENT OF HISTORY IN VILNIUS UNIVERSITY

- Tomas Čelkis*. Another Answer to the Classical Question of Historiography: Why was the Republic of the Two Nations late compared to Western Europe? (On Darius Žiemelis's Doctoral Dissertation „The Socio-Economic Development of the Republic of the Two Nations in the 16th to 18th Centuries: Feudalism or Peripheral Capitalism? Historiographical analysis“)..... 148
- Lina Kaminskaitė-Jančiorienė*. Worth of three doctor's degrees (On Bernardas Gailius “The Guerrilla War of 1944-1953 in the Historical, Political and Legal Culture of Contemporary Lithuania”) 154
- Vilma Bukaitė*. Dissertation on Soviet History about The Present Lithuanian Society (On Valdemaras Klumbys „Behavioural models of Soviet Lithuania's cultural elite“)..... 157

IN MEMORIAM

- Dana Marija Čepaitytė-Miežanec (1947 10 25–2010 01 07)..... 162

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ И СООБЩЕНИЯ

<i>Марюс Шчавинскас</i> . Модель завоевания прибалтских славян и западных балтов в отношении христианизации балтских племен	9
<i>Томас Челькис</i> . Договоры Великого Княжества Литовского о границах и процедурах делимитации в XIV–XVI вв.....	25
<i>Свен Экдагль</i> . Дипломатия и вербовка солдат в канун Грюнвальдской битвы.....	48
<i>Гинтаутас Велюс</i> . Возвращающиеся покойники: «нетрадиционные» захоронения в средневековых могильниках Литвы	62
<i>Йоланта Палидаускайте, Милда Петрокайте</i> . Регулирование деятельности государственных служащих Литвы в 1918–1940 гг.	74

... СМАХНУВ ПЫЛЬ

<i>Зенонас Буткус, Магнус Илмарв</i> . Визит советских журналистов в Финляндию, Эстонию, Латвию и Литву в 1935 году: отчет Сталину и Молотову.....	90
--	----

НА КНИЖНОЙ ПОЛКЕ

<i>Марюс Шчавинскас</i> . II крестовый поход и его контексты. – Рец.: <i>Jonathan Phillips</i> . The Second Crusade. Extending the frontiers of Christendom. New Haven–London: Yale university press, 2007. 364 p.	112
<i>Ингрида Якубавичене</i> . Колонизационная миссия литовских немцев в 1942–1944 гг.: дар Рейха или медвежья услуга? – Рец.: <i>Arthur Hermann</i> . Litauendeutsche als Kolonisten in Litauen 1942–1944. Annaberger Annalen. Nr. 17, 2009, S. 237–284	119
<i>Альгимантас Каспаравичус</i> . Общая идея и судьба: Литва, Латвия, Эстония. – Рец.: <i>Буткус Зенонас</i> . Baltijos valstybių vienybės idėja ir praktika. 1918–1940 metai. Lietuvos užsienio politikos dokumentai. 1918–1940 metai. Vilnius: LII leidykla, 2008	125

НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ

<i>Ауримас Швядас</i> . «Создавая традицию»: дискуссия о Втором съезде литовских историков, трех противоположных концепциях этого мероприятия, «исторический джаз» и планы будущего	135
---	-----

О ЗАЩИТЕ ДИССЕРТАЦИЙ НА ИСТОРИЧЕСКОМ ФАКУЛЬТЕТЕ ВИЛЬНЮССКОГО УНИВЕРСИТЕТА

<i>Томас Челькис</i> . Еще один ответ на классический вопрос в историографии: почему Республика Обоих Народов (Речь Посполитая) запаздывала по сравнению с Западной Европой (о докторской диссертации Дарюса Жемялиса «Социально-экономическое развитие Республики Обоих Народов в XVI–XVIII вв: феодализм или периферийный капитализм? Историографический анализ» и её защите).....	148
<i>Лина Каминскайте-Янчёрене</i> . Достойная трех докторских степеней (о докторской диссертации Бернардаса Гайлюса «Партизанская война 1944–1953 гг. в современной исторической, политической и юридической культуре Литвы»).....	154
<i>Вилма Букайте</i> . Диссертация по истории советского периода о современном обществе Литвы (о докторской диссертации Вальдемараса Клумбиса «Модели поведения литовской элиты культуры в советский период»)	157

ИХ СВЕТАЯ ПАМЯТЬ

<i>Дана Мария Чапайтите-Межанец</i> (25 10 1947–07 01 2010).....	162
--	-----